

bahwa ayahku telah menyuruh aku bersumpah, katanya: Tidak lama lagi aku akan mati; dalam kuburku yang telah kugali di tanah Kanaan, di situlah kaukuburkan aku. Oleh sebab itu, izinkanlah aku pergi ke sana, supaya aku menguburkan ayahku; kemudian aku akan kembali."

כַּאֲשֶׁר	אָבִיךָ	אֶת־	וּקְבֹר	עִלָּהּ	פְּרַעֲהַ	וַיֹּאמֶר	6
sebagaimana	ayahmu	(objek)	dan-kuburkanlah	pergilah	Firaun	dan-berkatalah	
	H0001	H0853	H6912	H5927	H6547	H0559	

הִשְׁבִּיעֲךָ :
ia-menyumpahimu
[H7650](#)

Lalu berkatalah Firaun: "Pergilah ke sana dan kuburkanlah ayahmu itu, seperti yang telah disuruhnya engkau bersumpah."

כָּל־	אִתּוֹ	וַיַּעֲלוּ	אָבִיו	אֶת־	לְקַבֵּר	יוֹסֵף	וַיַּעֲלֶה	7
semua	bersamanya	dan-pergilah	ayahnya	(objek)	untuk-menguburkan	Yusuf	dan-pergilah	
H3605	H0854	H5927	H0001	H0853	H6912	H3130	H5927	

מִצְרַיִם:	אֶרֶץ־	זָקְנֵי	וְכָל־	בֵּיתוֹ	זָקְנֵי	פְּרַעֲהַ	עֲבָדָי
Mesir	tanah	tua-tua	dan-semua	rumahnya	tua-tua	Firaun	hamba-hamba
H4714	H0776	H2205	H3605		H2205	H6547	H5650

Lalu berjalanlah Yusuf ke sana untuk menguburkan ayahnya, dan bersama-sama dengan dia berjalanlah semua pegawai Firaun, para tua-tua dari istananya, dan semua tua-tua dari tanah Mesir,

רַק	אָבִיו	וּבֵית	וְאֶחָיו	יוֹסֵף	בֵּית	וְכָל־	8
hanya	ayahnya	dan-rumah	dan-saudara-saudaranya	Yusuf	rumah	dan-semua	
H7535	H0001		H0251	H3130		H3605	

גֹּשְׁן:	בְּאֶרֶץ	עָזְבוּ	וּבְקָרָם	וּצְאֲנָם	טַפָּם
Gosyen	di-tanah	mereka-tinggalkan	dan-lembu-mereka	dan-domba-mereka	anak-anak-mereka
H1657	H0776		H1241	H6629	H2945

serta seisi rumah Yusuf juga, saudara-saudaranya dan seisi rumah ayahnya; hanya anak-anaknya serta kambing domba dan lembu sapinya ditinggalkan mereka di tanah Gosyen.

הַמְחִינָה	וַיְהִי	פָּרָשִׁים	גַּם־	רֶכֶב	גַּם־	עִמּוֹ	וַיַּעֲלֶה	9
-rombongan	dan-adalah	penunggang-kuda	juga	kereta	juga	bersamanya	dan-pergilah	
H4264	H1961		H1571	H7393	H1571		H5927	

מְאֹד :
sangat
[H3966](#)

כָּבֵד
besar
[H3515](#)

Baik kereta maupun orang-orang berkuda turut pergi ke sana bersama-sama dengan dia, sehingga iring-iringan itu sangat besar.

הַיַּרְדֵּן	בְּעֵבֶר	אֲשֶׁר	הָאֲטָד	נֶרְוָן	עַד־	וַיָּבֹאוּ	10
-Yordan	di-seberang	yang	-Atad	tempat-pengirikan	ke	dan-mereka-sampai	
H3383	H5676		H0329	H1637	H5704	H0935	

וַיַּעַשׂ	מְאֹד	וְכָבֵד	גָּדוֹל	מִסְפָּד	שָׁם	וַיִּסְפְּדוּ־
dan-mengadakan	sangat	dan-berat	besar	ratapan	di-sana	dan-mereka-meratap
	H3966	H3515		H4553	H8033	H5594

יָמִים :
hari
[H3117](#)

שִׁבְעַת
tujuh
[H7651](#)

אָבֶל
perkabungan
[H0060](#)

לְאָבִיו
untuk-ayahnya
[H0001](#)

Setelah mereka sampai ke Goren-Haatad, yang di seberang sungai Yordan, maka mereka mengadakan di situ ratapan yang sangat sedih dan riuh; dan Yusuf mengadakan perkabungan tujuh hari lamanya karena ayahnya itu.

הַאֲבֵל -perkabungan H0060	אֶת- (objek) H0853	הַכְּנַעֲנִי -orang-Kanaan	הָאָרֶץ -tanah H0776	יוֹשֵׁב penduduk H3427	וַיֵּרָא dan-melihatlah H7200	11	
לְמִצְרַיִם bagi-Mesir H4713	זֶה ini H2088	כְּבֵד berat H3515	אֲבֵל- perkabungan H0060	וַיֹּאמְרוּ dan-berkatalah H0559	הָאֲטָד -Atad H0329	בְּגֹרֶן di-tempat-pengirikan H1637	
הַיַּרְדֵּן: -Yordan H3383	בְּעֵבֶר di-seberang H5676	אֲשֶׁר yang	מִצְרַיִם אֲבֵל Abel-Mizraim H0067	שְׁמָהּ namanya H8034	קָרָא ia-menamakan H7121	כֵּן itu	עַל- oleh-karena

Ketika penduduk negeri itu, orang-orang Kanaan, melihat perkabungan di Goren-Haataad itu, berkatalah mereka: "Inilah perkabungan orang Mesir yang amat riuh." Itulah sebabnya tempat itu dinamai Abel-Mizraim, yang letaknya di seberang Yordan.

צָוָם: ia-memerintahkan-mereka H6680	כַּאֲשֶׁר sebagaimana	כֵּן demikian	לּוֹ baginya	בְּנָיו anak-anaknya	וַיַּעֲשׂוּ dan-melakukan	12
--	--------------------------	------------------	-----------------	-------------------------	------------------------------	----

Anak-anak Yakub melakukan kepadanya, seperti yang dipesankannya kepada mereka.

בְּמַעְרַת di-gua H4631	אֵתוֹ dia H0853	וַיִּקְבְּרוּ dan-menguburkan H6912	כְּנַעַן Kanaan	אֶרֶצָהּ ke-tanah H0776	בְּנָיו anak-anaknya	אֵתוֹ dia H0853	וַיִּשְׂאוּ dan-membawa H5375	13
קֶבֶר kubur H6913	לְאֵחֻזַּת- untuk-milik-pusaka H0272	הַשָּׂדֶה -ladang	אֶת- (objek) H0853	אֲבְרָהָם Abraham H0085	קָנָה membeli H7069	אֲשֶׁר yang	הַמַּכְפֵּלָה -Makhpela H4375	שָׂדֶה ladang
			מַמְרֵא: Mamre H4471	בְּפָנָיו depan H6440	עַל- di-hadapan	הַחֵתִי -orang-Het H2850	עֶפְרֹן Efron H6085	מֵאֵת dari H0854

Anak-anaknya mengangkut dia ke tanah Kanaan, dan mereka menguburkan dia dalam gua di ladang Makhpela yang telah dibeli Abraham dari Efron, orang Het itu, untuk menjadi kuburan milik, yaitu ladang yang di sebelah timur Mamre.

הָעֲלִים -yang-pergi H5927	וְכָל- dan-semua H3605	וְאָחָיו dan-saudara-saudaranya H0251	הוּא dia H1931	מִצְרַיִם ke-Mesir H4714	יוֹסֵף Yusuf H3130	וַיָּשָׁב dan-kembalilah H7725	14
אָבִיו: ayahnya H0001	אֶת- (objek) H0853	קָבְרוּ ia-menguburkan H6912	אַחֲרָי sesudah	אָבִיו ayahnya H0001	אֶת- (objek) H0853	לְקֶבֶר untuk-menguburkan H6912	אִתּוֹ bersamanya H0854

Setelah ayahnya dikuburkan, pulanglah Yusuf ke Mesir, dia dan saudara-saudaranya dan semua orang yang turut pergi ke sana bersama-sama dengan dia untuk menguburkan ayahnya itu.

לּוֹ mungkin H3863	וַיֹּאמְרוּ dan-berkatalah H0559	אָבִיהֶם ayah-mereka H0001	מָתַי mati H4191	כִּי- bahwa	יוֹסֵף Yusuf H3130	אָחָיו saudara-saudara H0251	וַיֵּרָאוּ dan-melihatlah H7200	15
כָּל- segala H3605	אֶת (objek) H0853	לָנוּ kepada-kita	יָשִׁיב ia-akan-membalas H7725	וְהָשִׁיב dan-membalas H7725	יוֹסֵף Yusuf H3130	יִשְׁטְמֵנוּ ia-membenci-kita H7852		
				אֵתוֹ: kepadanya H0853	נַמְלֵנוּ kita-lakukan H1580	אֲשֶׁר yang	הַרְעָה -kejahatan	

Ketika saudara-saudara Yusuf melihat, bahwa ayah mereka telah mati, berkatalah mereka: "Boleh jadi Yusuf akan mendendam kita dan membalaskan sepenuhnya kepada kita segala kejahatan yang telah kita lakukan kepadanya."

16

לְפָנַי	צִוָּה	אָבִיךָ	לְאֹמֵר	יוֹסֵף	אֶל-	וַיְצַוּוּ	
sebelum	memerintah	ayahmu	dengan-berkata	Yusuf	kepada	dan-memerintah	
H6440	H6680	H0001	H0559	H3130	H0413	H6680	
					לְאֹמֵר :	מוֹתוֹ	
					dengan-berkata	kematiannya	
					H0559	H4194	

Sebab itu mereka menyuruh menyampaikan pesan ini kepada Yusuf: "Sebelum ayahmu mati, ia telah berpesan:

17

פָּשַׁע	נָא	שָׂא	אֲנִי	לְיוֹסֵף	תֹּאמְרֵי	כֵּן-	
pelanggaran	kiranya	ampunilah	kumohon	kepada-Yusuf	kamu-harus-berkata	demikian	
H6588	H4994	H5375	H0577	H3130	H0559	H3541	
	גְּמֹלוֹךְ	רָעָה	כִּי-	וַחַטָּאתָם	אֶחָיִךְ		
	mereka-lakukan-kepadamu	kejahatan	karena	dan-dosa-mereka	saudara-saudaramu		
	H1580				H0251		

וַיִּבֶךְ	אָבִיךָ	אֱלֹהֵי	עַבְדֵי	לְפָשַׁע	נָא	שָׂא	וְעַתָּה
dan-menangis	ayahmu	Allah	hamba-hamba	pelanggaran	kiranya	ampunilah	dan-sekarang
H1058	H0001	H0430	H5650	H6588	H4994	H5375	H6258

אֵלָיו:	בְּדַבָּרָם	יוֹסֵף
kepadanya	ketika-berbicara-mereka	Yusuf
H0413	H1696	H3130

Beginilah harus kamu katakan kepada Yusuf: Ampunilah kiranya kesalahan saudara-saudaramu dan dosa mereka, sebab mereka telah berbuat jahat kepadamu. Maka sekarang, ampunilah kiranya kesalahan yang dibuat hamba-hamba Allah ayahmu." Lalu menangislah Yusuf, ketika orang berkata demikian kepadanya.

18

וַיֹּאמְרוּ	לְפָנָיו	וַיִּפְּלוּ	אֶחָיו	גַּם-	וַיֵּלְכוּ	
dan-berkatalah	di-hadapannya	dan-tersungkur	saudara-saudaranya	juga	dan-pergilah	
H0559	H6440	H5307	H0251	H1571	H3212	
			לְעַבְדֵים:	לְךָ	הַנִּנְּנוּ	
			menjadi-hamba	bagimu	lihatlah-kami	
			H5650		H2009	

Juga saudara-saudaranya datang sendiri dan sujud di depannya serta berkata: "Kami datang untuk menjadi budakmu."

19

אֱלֹהִים	הֲתַחַת	כִּי	תִירָאוּ	אֶל-	יוֹסֵף	אֵלֵהֶם	וַיֹּאמְרוּ
Allah	apakah-di-bawah	karena	takut	jangan	Yusuf	kepada-mereka	dan-berkatalah
H0430	H8478		H3372	H0408	H3130	H0413	H0559

אֲנִי:
aku
[H0589](#)

Tetapi Yusuf berkata kepada mereka: "Janganlah takut, sebab aku inikah pengganti Allah?"

20

לְטוֹבָה	חֲשָׁבָה	אֱלֹהִים	רָעָה	עָלַי	חֲשַׁבְתֶּם	וְאַתֶּם
untuk-kebaikan	bermaksudnya	Allah	kejahatan	terhadapku	bermaksud	dan-kamu
	H2803	H0430			H2803	
	רַב:	עַם-	לְהַחְיֵת	הַזֶּה	כִּיּוֹם	עָשָׂה
	besar	bangsa	untuk-menghidupkan	ini	seperti-hari	melakukan
			H2421	H2088	H3117	H4616

Memang kamu telah mereka-rekakan yang jahat terhadap aku, tetapi Allah telah mereka-rekakannya untuk kebaikan, dengan maksud melakukan seperti yang terjadi sekarang ini, yakni memelihara hidup suatu bangsa yang besar.

טַפְּכֶם	וְאֵת־	אֲתֶכֶם	אֶכְלָלְךָ	אֲנֹכִי	תִירָאוּ	אַל־	וְעַתָּה	21
anak-anakmu	dan-(objek)	kamu	akan-menanggung	aku	takut	jangan	dan-sekarang	
H2945	H0853	H0853	H3557	H0595	H3372	H0408	H6258	

	לְבָם:	עַל־	וַיְדַבֵּר	אוֹתָם	וַיְנַחֵם
	hati-mereka	kepada	dan-berbicara	mereka	dan-menghibur
			H1696	H0853	H5162

Jadi janganlah takut, aku akan menanggung makanmu dan makan anak-anakmu juga." Demikianlah ia menghiburkan mereka dan menenangkan hati mereka dengan perkataannya.

מֵאָה	יוֹסֵף	וַיְחִי	אָבִיו	וּבֵית	הוּא	בְּמִצְרַיִם	יוֹסֵף	וַיֵּשֶׁב	22
seratus	Yusuf	dan-hidup	ayahnya	dan-rumah	dia	di-Mesir	Yusuf	dan-tinggallah	
H3967	H3130	H2421	H0001		H1931	H4714	H3130	H3427	

וְעֶשְׂרֵה	שָׁנִים:
tahun	dan-sepuluh
	H8141

Adapun Yusuf, ia tetap tinggal di Mesir beserta kaum keluarganya; dan Yusuf hidup seratus sepuluh tahun.

מַכִּיר	בְּנֵי	גַם	שְׁלִישִׁים	בְּנֵי	לְאֶפְרַיִם	יוֹסֵף	וַיֵּרָא	23
Makhir	anak-anak	juga	generasi-ketiga	anak-anak	untuk-Efraim	Yusuf	dan-melihat	
H4353		H1571	H8029		H0669	H3130	H7200	

יֹסֵף:	בְּרִכְיָ	עַל־	יָלְדוּ	מִנְשֵׁה	בֶּן־
Yusuf	lutut	di-atas	dilahirkan	Manasye	anak
H3130	H1290		H3205	H4519	

Jadi Yusuf sempat melihat anak cucu Efraim sampai keturunan yang ketiga; juga anak-anak Makhir, anak Manasye, lahir di pangkuan Yusuf.

פָּקֵד	וְאֵלֹהִים	מָת	אֲנֹכִי	אָחִיו	אַל־	יוֹסֵף	וַיֹּאמֶר	24
sungguh	dan-Allah	mati	aku	saudara-saudaranya	kepada	Yusuf	dan-berkatalah	
	H0430	H4191	H0595	H0251	H0413	H3130	H0559	

הָאָרֶץ	אַל־	הַזֹּאת	הָאָרֶץ	מִן־	אֲתֶכֶם	וְהֵעֵלָה	אֲתֶכֶם	יִפְקֹד
-tanah	kepada	-ini	-tanah	dari	kamu	dan-membawa-naik	kamu	akan-mengunjungi
H0776	H0413	H2063	H0776		H0853	H5927	H0853	

וְלִיעֶקֶב:	לְיִצְחָק	לְאַבְרָהָם	נִשְׁבַּע	אֲשֶׁר
dan-kepada-Yakub	kepada-Ishak	kepada-Abraham	Ia-bersumpah	yang
H3290	H3327	H0085	H7650	

Berkatalah Yusuf kepada saudara-saudaranya: "Tidak lama lagi aku akan mati; tentu Allah akan memperhatikan kamu dan membawa kamu keluar dari negeri ini, ke negeri yang telah dijanjikan-Nya dengan sumpah kepada Abraham, Ishak dan Yakub."

פָּקֵד	לְאֹמֶר	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	אֶת־	יוֹסֵף	וַיִּשְׁבַּע	25
sungguh	dengan-berkata	Israel	anak-anak	(objek)	Yusuf	dan-menyumpahkan	
	H0559	H3478		H0853	H3130	H7650	

עֲצָמֹתַי	אֶת־	וְהֵעֵלָתֶם	אֲתֶכֶם	אֱלֹהִים	יִפְקֹד
tulang-tulangku	(objek)	dan-kamu-akan-membawa-naik	kamu	Allah	akan-mengunjungi
H6106	H0853	H5927	H0853	H0430	

מִזֶּה:
dari-sini
H2088

Lalu Yusuf menyuruh anak-anak Israel bersumpah, katanya: "Tentu Allah akan memperhatikan kamu; pada waktu itu kamu harus membawa tulang-tulangku dari sini."

אֵתוֹ	וַיַּחֲנֹטוּ	שָׁנִים	וְעֶשְׂרֵה	מֵאָה	בֶּן־	יוֹסֵף	וַיִּמָּת
dia	dan-membalsem	tahun	dan-sepuluh	seratus	anak	Yusuf	dan-matilah
H0853		H8141	H6235	H3967		H3130	H4191
			בְּמִצְרַיִם:	בְּאֶרְוֹן		וַיִּשֶׂם	
			di-Mesir	dalam-peti-mati		dan-meletakkan	
			H4714	H0727		H3455	

Kemudian matilah Yusuf, berumur seratus sepuluh tahun. Mayatnya dirempah-rempahi, dan ditaruh dalam peti mati di Mesir.